

ՅԵՆԿԻ ՏՈՒՏՈՒՉԸ

Ջեյմս Հյուբեր (*James Huber*)

Այս առավուտ դուռն թակեցին: Երբ բացեցի տեսա ինամբով եւ դուրեկան հազնված մի գույգ: Առաջինը խոսեց տղամարդը. «Ողջո՛ւյն: Ես Ջոնն եմ, իսկ սա՝ Մերին է»:

Մերի. «Ողջո՛ւյն: Մենք այստեղ ենք, հրավիրելու համար ձեզ մեզ հետ միասին համբուրել Յենկի տուտուզը»:

Ես. «Ներեցե՞ք: Այդ ի՞նչ էք խոսում: Ո՞վ է Յենկը, եւ ինչո՞ւ ես պիտի համբուրեմ նրա տուտուզը»:

Ջոն. «Եթե դուք համբուրեք Յենկի տուտուզը, նա ձեզ կտա միլիոն դոլար. իսկ եթե հրաժարվեք, նա թափ կտա ձեր միջից ողջ կեղտը»:

Ես. «Ի՞նչ: Դա դրամաշորթության ինչ-որ նոր տարօրինակ եղանակ է»:

Ջոն. «Յենկը միլիարդատեր-մարդասեր է: Յենկը կառուցել է այս քաղաքը: Յենկն այս քաղաքի տերն է: Նա կարող է անել, ինչ որ ցանկանա, եւ նա ցանկանում է տալ ձեզ միլիոն դոլար, սակայն չի կարող, քանի դեռ դուք չեք համբուրել նրա տուտուզը»:

Ես. «Ես ոչինչ չեմ հասկանում: Ինչո՞ւ...»

Մերի. «Դուք ո՞վ եք, կասկածի տակ ամնելու համար Յենկի պարգեւը: Դուք ի՞նչ է, չե՞ք ուզում միլիոն դոլար: Մի՞թե դա չարժե մի փոքրիկ համբույր նրա տուտուզին»:

Ես. «Դե...եթե դա օրինական է, բայց...»

Ջոն. «Ուրեմն զնանք. միասին համբուրենք Յենկի տուտուզը»:

Ես. «Իսկ դուք հաճա՞խ եք համբուրում Յենկի տուտուզը»:

Մերի. «Օ՛, միշտ...»

Ես. «Եւ Յենկը տվե՞լ է ձեզ միլիոն դոլար»:

Ջոն. «Դե... ոչ: Իրականում ոչ ոք փող չի ստանում, քանի դեռ չի հեռացել քաղաքից»:

Ես. «Այդ դեպքում ինչո՞ւ դուք չեք հեռանում քաղաքից հենց հիմա»:

Մերի. «Դուք չեք կարող հեռանալ, քանի դեռ Յենկը չի ասել, այլապես դուք չեք ստանա փող եւ նա թափ կտա ձեր միջից ողջ կեղտը»:

Ես. «Դուք գիտե՞ք որեւէ մեկին, ով համբուրել է Յենկի տուտուզը, լքել է քաղաքը եւ ստացել է միլիոն դոլար»:

Ջոն. «Իմ մայրը տարիներ շարունակ համբուրել է Յենկի տուտուզը: Նա հեռացավ քաղաքից անցած տարի եւ ես վստահ եմ, որ նա ստացել է փողը»:

Ես. «Դրանից հետո դուք նրա հետ չե՞ք խոսել»:

Ջոն. «Ոչ իհարկե. Յենկը թույլ չի տալիս»:

Ես. «Այդ դեպքում ինչո՞ւ եք կարծում, որ նա իրոք ձեզ փող կտա, եթե դուք չեք խոսել որեւէ մեկի հետ, ով իրոք փող ստացել է»:

Մերի. «Դե, նա տալիս է ձեզ միթիչ՝ հեռանալուց առաջ: Գուցե կբարձրացնեն ձեր պաշտոնը, գուցե՝ վիճակադադով կշահեք, կամ, վերջապես, փողոցում մի քսանդոլարանոց կգտնեք»:

Ես. «Իսկ ի՞նչ գործ ունի այստեղ Յենկը»:

Ջոն. «Յենկը կապեր ունի»:

Ես. «Ներեցե՞ք, բայց սա ինչ-որ տարօրինակ խարդախություն է»:

Ջոն. «Բայց խոսքը միլիոն դոլարի մասին է: Չե՞ք ուզում իրոք փորձել: Եւ հիշեք, որ եթե դուք չհամբուրեք Յենկի տուտուզը նա թափ կտա ձեր միջից ողջ կեղտը»:

Ես. «Գուցե, եթե ես տեսնեի Յենկին, խոսեի իր հետ, իմանալի մանրամասներն անմիջապես իրենից...»

Մերի. «Ոչ ոք չի կարող տեսնել Յենկին, ոչ ոք չի կարող խոսել Յենկի հետ»:

Ես. «Այդ դեպքում ինչպե՞ս եք դուք համբուրում նրա տուտուզը»:

Ջոն. «Երբեմն մենք պարզապես ուղարկում ենք իրեն օդային համբույր՝ մտածելով նրա տուտուզի մասին: Կամ էլ համբուրում ենք Կարլի տուտուզը, իսկ նա փոխանցում է համբույրը Յենկին»:

Ես. «Ո՞վ է Կարլը»:

Մերի. «Մեր ընկերը: Այո՛, նա է, որ սովորեցրել է մեզ Յենկի տուտուզը համբուրելու հետ կապված ամեն ինչ»:

Ես. «Եւ դուք հավատացել եք նրա խոսքին, երբ նա ասել է, թե գոյություն ունի Յենկը, որն ուզում է, որ դուք համբուրեք նրա տուտուզը, եւ որ Յենկը ձեզ կպարգեւատրի դրա համար»:

Ջոն. «Օ՛ր ոչ: Շատ տարիներ առաջ Կարլը ստացել է Յենկից նամակ, ուր ամեն ինչ բացատրված է: Ահա պատճենը. նաեք ինքներդ»:

** Կարլի աշխատասեղանից **

Համբուրեք Յենկի տուտուզը եւ նա կտա ձեզ միլիոն դոլար, երբ դուք հեռանաք քաղաքից:

Մի չարաշահեք ոգելից խմիչքները:

Թափ տվեք բոլորի միջից իրենց ողջ կեղտը, եթե իրենք ձեզ նման չեն:

Ճիշտ սևվեք:

Յենկն անձամբ է թելադրել սույն ցուցակը:

Լուսինը պատրաստված է կանաչ պանրից:

Յենկի յուրաքանչյուր ասածը ճիշտ է:

Լվացեք ձեռքերը՝ զուգարանից հետո:

Մի՛ գործածեք ոգելից խմիչքներ:

Կերեք ապխտած նրբերշիկները միայն չամչաբլիթներով, առանց համեմունքների:

Համբուրեք Յենկի տուտուզը, կամ թե չէ նա թափ կտա ձեր միջից ողջ կեղտը:

Ես. «Երեւում է, որ սա գրված է Կարլի ձեւաթղթի վրա»:

Մերի. «Յենկը չուներ որեւէ թուղթ»:

Ես. «Ես զգում եմ, որ եթե ստուգենք կպարզվի, որ սա Կարլի ձեռագիրն է»:

Ջոն. «Իհարկե, Յենկը թելադրել է սա»:

Ես. «Բայց դուք ասացիք, որ ոչ ոք Յենկին չի տեսել»:

Մերի. «Ոչ հիմա, բայց տարիներ առաջ նա խոսել է որոշ մարդկանց հետ»:

Ես. «Դուք ասացիք, որ նա մարդասեր է: Այո՛, որ մարդասերը կարող է կեղտ թափ տալ մարդականց միջից սոսկ որորից հետո իրենք այլ են»:

Մերի. «Այդպես է ուզում Յենկը, իսկ Յենկը միշտ ճիշտ է»:

Ես. «Այո՛ որտեղի՞ց որոշեցիք»:

Մերի. «Յորթերորդ կետում ասված է. «Յենկի յուրաքանչյուր ասածը ճիշտ է»: Ինձ համար այսքանը բավական է:

Ես. «Բայց գուցե ձեր ընկերը, Կարլը, պարզապես հորիսել է այս ամենը»:

Ջոն. «Ոչ մի դեպքում: Կետ հինգերորդը պնդում է, «Յենկն անձամբ է թելադրել սույն ցուցակը»: Դրանից բացի երկրորդ կետում ասված է «Մի չարաշահեք ոգելից խմիչքները», չորրորդում՝ «Ճիշտ սևվեք», իսկ ութերորդում՝ «Լվացեք ձեռքերը՝ զուգարանից հետո»: Յուրաքանչյուրը գիտի, որ այս բաները ճիշտ են, ուրեմն մնացածը նույնպես ճիշտ է»:

Ես. «Բայց իններորդ կետում ասված է. «Մի՛ գործածեք ոգելից խմիչքներ», ինչը հակասում է երկրորդ կետին: Իսկ վեցերորդ կետում ասված է «Լուսինը պատրաստված է կանաչ պանրից», ինչը պարզապես ճիշտ չէ»:

Ջոն. «Իններորդ եւ երկրորդ կետերի միջեւ հակասություն չկա. պարզապես իններորդը պարզաբանում է երկրորդը»: Ինչ վերաբերում է վեցերորդին, ապա դուք երբեք չեք եղել Լուսնի վրա, այնպես որ չեք կարող համոզված դա պնդել»:

Ես. «Գիտնականները բավական ճշգրտորեն հաստատել են, որ Լուսինը քարից է...»

Մերի. «Բայց նրանք չգիտեն, թե երկրից է այդ քարը, թե՞ տիեզերքից, ուստի եւ այն հեշտությամբ կարող է կանաչ պանիր լինել»:

Ես. «Ես իհարկե փորձագետ չեմ, սակայն կարծում եմ, որ Լուսնի գոյացման երկրային վարկածը հերքված է: Վերջապես, քարի ծագման մասին տեղեկությունների բացակայությունը այն դեռ պանիր չի դարձնում»:

Ջոն. «Ա՛յ, տեսնո՞ւմ եք. դուք ընդունեցիք, որ գիտնականները սխալական են, բայց մենք գիտենք, որ Յենկը միշտ իրավացի է»:

Ես. «Արդյո՞ք գիտենք»:

Մերի. «Իհարկե, չե՞ որ դա է պնդում հինգերորդ կետը»:

Ես. «Այսինքն դուք պնդում եք, որ Յենկը միշտ ճիշտ է, քանի որ այդպես է ասված ցուցակում, ցուցակը ճիշտ է, քանի որ Յենկն է թելադրել այն, եւ մենք գիտենք, որ այն թելադրել է Յենկը, որովհետեւ ցուցակում այդպես է ասված: Բայց սա արատավոր շրջան է: Միեւնույն է թե ասես. «Յենկն իրավացի է, քանի որ Նա ասում է, որ Ինքն իրավացի է»:

Ջոն. «Այժմ դուք սկսում եք ընմբռնել դա: Որքան դուրեկան է, երբ որեւէ մեկը սկսում է հասկանալ Յենկի ձեռով մտածելու եղանակը»:

Ես. «Բայց... օ՛հ, լավ, ոչինչ: Ի՞նչ էր ասված ապիտած նրբերշիկների հաշվով»:

Մերի. (Շիկնում է):

Ջոն. «Նրբերշիկները՝ չամչաբլիթներով, առանց համեմունքների: Դա է Յենկի ուղին: Որեւէ այլ եղանակները սխալ են»:

Ես. «Իսկ եթե ես չունենամ չամչաբլիթ»:

Ջոն. «Չկա չամչաբլիթ՝ չկա նրբերշիկ: Նրբերշիկն առանց չամչաբլիթի՝ սխալ է»:

Ես. «Եւ ո՛չ մի խավա՞րտ, ո՛չ մի մանասե՞խ»:

Մերի. (Ցնցված տեսք ունի):

Ջոն (Ճշում է). «Այդպես մի՛ արտահայտվեք: Բոլոր տեսակի համեմունքները՝ վատ է»:

Ես. «Ուրեմն թթու դրած կաղամբով մանր կտրատված երշիկների մասին խո՞սք էլ չի կարող լինել»:

Մերի. (Մատներով փակում է ականջները). «Ես դա չեմ լսում. Լա լա լա, լա լա, լա լա լա»:

Ջոն. «Դա զգվելի է: Միայն հրեշավոր այլասերված մեկը կարող է նման բան ուտել...»

Ես. «Բայց դա համե՞ղ է: Ես միշտ եմ դա ուտում»:

Մերի. (Ուշագնաց է լինում):

Ջոն (Բռնելով նրան). «Է՛հ, եթե ես իմանայի, որ դու դրանցից մեկն ես, ես այսքան ժամանակ չեի կորցնի: Երբ Յենկը թափ տա քո միջի կեղտը ես այդտեղ կլինեմ, կհաշվեմ փողերը եւ կծիծաղեմ: Ես կհամբուրեմ Յենկի տուտուզը քո փոխարեն, դու՝ անչամչաբլիթ երշիկակտրատված թթվակաղամբակեր»:

Այսելով դա Ջոնը ներթաշեց Մերիին մեքենայի մեջ եւ հեռացավ: